Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium cisterciense - Cod. Lichtenthal 17

Herrenalb/Lichtenthal, [2. Hälfte des 15. Jh.]

>Hystoria de festo visitacionis s. Marie<

urn:nbn:de:bsz:31-35057

Visual Library

frumēti. v. Et de petra melle saturauit eos. Ex. In ii. n. Cap.

Vincenti dabo manna absconditum. quod nemo scit nisi qui accipit. v. Cibauit. Col. Fac nos quesumus domine diuinitatis tue sempiterna fruicione repleri. quam preciosi corporis et sanguinis tui temporalis perceptio prefigurat. Qui viuis. Ad be. an. Hoc corpus quod pro vobis tradetur. hic calix noui testamenti est in meo sanguine dicit dominus. quod pro vobis effundetur. hoc facite quocienscunque sumetis in meam commemorationem. Cetera omnia ut in die. Dominica infra oct. In primo n. an. Memor sit d. an. Parata. In nocte ext. ps. Dominus iurauit. In ii n. an. In tribulacione. an. Cibauit nos do. an. Ex altari tuo. Cetera ut in die. Infra oct. ad horas diurnas. an. Alla. Capitulum. Benedictio. Ad ve. an. Sacerdos. Ad m. O sacrum. Sabbato infra oct. ad m. an. Quam suauis. In octa. per omnia sicut in die sancto

Incipit hystoria de festo visitacionis s. marie. Ad v. an.

Sancta Maria succurre miseris. re. an. Hec est regina virginum que genuit regem. velut rosa decora virgo dei genitrix per quam reperimus deum et hominem. alma virgo intercede pro nobis omnibus. an. Beata dei genitrix m. an. Virgo prudentissima quo progrederis quasi aurora valde rutilans filia syon tota formosa et suauis es. pulchra ut luna electa ut sol. Capitulum.

Ego mater pulcre dilectionis et timoris et agnicionis et sancte spei. in me omnis gracia vie et veritatis. in me omnis spes vite et virtutis. R. Felix namque. v. Speciosa. Ad m. an. Visitacio tua deus g. Col. Omnipotens sempiterne deus. qui ex habundancia caritatis. beatam Mariam tuo filio impregnatam ad visitacionem elyzabeth inspirasti presta quesumus ut per

p eius viſitacionē donis celeſtib⁹ repleamur ⁊ ab oīb⁹
adūſitatib⁹ eruamur. P cū. Inuit. Aue m̄. a. Ecce tu p.

Aperiente os ad ſalutandū ſermones ex ore ven-
erata Maria elyzabeth repleta ē. Bede plu-
mor ſpū ſcō elyzab: repleta ē ⁊ iohis. atq; vno
eodēq; ſpū ambo edocti. Illa ſalutatē q̄ eſſz agnit. ⁊
ut matrē dūi ſui debita cū bndicone venerata ē. Ille
ipm ee dūm q̄ utō uirginis portaret itellex. ⁊ q: nō
dū ligua dūm laudare ualuit. aīo exultāte ſalutauit. R.

Viſitacō tua dī genitx uirgo. gaudiū annūciauit
vniuſo mūdo. ex te eni ortꝰ ē ſol iuſtic̄ xp̄c de⁹
nr. Q ſoluēs maledictionē dedit bndiconē. ⁊ ɔfūdēs
mortē donauit nobī uitā ſempitnā. V. Aue m̄. g. p.
d. t. Q ſol. ij. Salutāte bta Maria eliſab: repleta
ē ſpū ſcō eliſab; et exclamauit uoce magna. Recte
uoce mag̃. q: mag̃ dona dī ɔgnouit. Recte uoce
mag̃. q: illū quē vbiq; pſentē nouiat etiā corp
alit adeſſe ſenciebat. Magna etenī uoce. nō tam
clamoſa q̄ deuota itelligendū ē. Neq; eni modi
ce uocis deuocōe dm laudare ualebat. q ſpū ſcō
plena flagrabat. q ⁊ illū in utō geſtabat q inat̄s
mlier maior: neō ē. ⁊ cū aduenīſſe gaudebat. q
ɔcept⁹ ex carne uigīs. filꝰ altiſſimi uocaret et
eſſz. R. Btiſſie uiginis marie viſitacōez deuotiſſie
celebrem⁹. Vt ipa p nobī itcedat ad dūm ihm xp̄:
V. Cū iocūditate viſitacōez bte marie celebrem⁹. Vt.
iij. Exclamauit eliſabz ⁊ dix. Bndicta tu it mlieres.
⁊ bn. f. u. t. Nō ſolū bndicta it mlires. ſz it bndictas
mlieres maiori bndictōe ſpecialit inſignis. Bndicꝰ
fructꝰ uentris illiꝰ. Nec ipe generali more ſcōx bndicꝰ.
ſz ſic ait apl's. Quox pres ⁊ ex qb⁹ xp̄c ſcdm car
nē. q ē ſup oīa ds bndcꝰ iſcla. De huiꝰ ortu fructꝰ.

psalmista mistico sermone testatur dicens. Etenim dominus
dabit benignitatem: et terra nostra dedit fructum suum. Dedit
quippe dominus benignitatem: quia genus humanum a reatu prime
prevaricationis per unigenitum suum liberare disposuit. R.
Sicut cedrus exaltata sum in libano et sicut cypressus in monte
syon. quasi mirra electa dedi suavitatem odoris. V. Et sicut
cynamomum et balsamum aromatizans. Lc. iiij. Et terra
nostra dedit fructum suum. quia eadem virgo que corpus de terra habuit
filium genuit: divinitate quidem deo patri coequalem. sed sibi car
nis unitate consubstancialem. De hoc et ysaias tempus humane re
dempcionis intuens ait. In die illa erit germen domini in magni
ficencia et gloria. et fructus terre sublimis. Germen namque domini
fuit in magnificencia et gloria: cum sempiternus dei filius in carne
temporaliter apparens: magnitudine virtutum celestium mundo clarius
effulsit. Fructus quoque terre sublimis effectus est: quando carnem
quam de nostra natura mortalem deus suscepit: inmortalem iam
redditam ad celos sublevavit. R. Beata et venerabilis
es virgo Maria. Cuius viscera meruerunt portare dominum xpistum
V. Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui. Cuius. Imnus. ii. Vel in totum. lc. v.
Recte dicitur Benedicta tu in mulieribus. Benedicta est enim incomparabi
liter quia et dominum genuit suscepit gloriam. et coronam integri
tatis servavit. Benedicta tu in mulieribus. per cuius partum vir
gineum a natis mulierum maledictio prime matris exclu
sa est. Benedictus fructus ventris illius per quem et semen incorrupci
onis et superne hereditatis quam in adam perdidimus fructum re
cepimus. Et vere ac singulariter benedictus: qui non nostro more post
quam natus est. graciam a domino benediccionis accepit. sed ipse ad sal
vandum mundum benedictus venit in nomine domini. R. Beatam me
dicent omnes generaciones. Quia fecit mihi deus magna quia potens est. et sanctum nomen eius.
V. Magnificat anima mea dominum. et exultavit spiritus meus in deo salutari meo. Quia. vj.
Sequitur. Et unde hoc mihi ut veniat mater domini mei ad
me. O quanta [illegible] mente humilitatis. Quam vere

sermo dni quē dix Sup q requiescet sps ms n sr hu
milē & q̄etū & trementē uba mea. Matrē quidē dni
q ad se ueniat mox ut uidet agnouit. Et mich iste talis
miti repiens q digna fiet a tanta hospita visitari. Vn
hoc in mq ut ueiat mr dni mei ad me. Qua ni
mirz ipe sps q ei applicat donū contulit. munus parit
humilitatis pstitit R Corde & aio xpo canamus glam
In hac sacra solepnitate pcelse genitricis di marie
v Omnes parit agregati dnm collaudemus In h. vij.
Prophetico repleta spu elisabz. genitricē ad se
aduenisse saluatoris itelligit. Et humilitatis spu
cotristeta. minus dignā se eius aduentū deplorandit
Ecce eni mq ut fca ē uox salutacoīs tue i aurib
meis. exultauit i gaudio ifans i utero meo. Jntel
lexit elisabz eodē quo ipleta spu reuelante. q illa
exultacio sui sigficasset ifantis. hoc ē illius ue
nisse matrē. cuius ipe pcursor ac demonstrator
eēt futurus. R Ornatā monilib filiā iherlm dns llimā
concupiuit. & uidētes eā filie syon. btā pdicauerunt.
dicētes uugentū effusū nomē tuū. v Astitit regina ad
dextris tuis. i uestitu deaurato circu. uari. & Ju. viij.
Agit mox pcursoris genitrix ea q i oculto agnouerat
hys q simul aderant. ppalā euuangelizare curauit. Na
subdit. Et bta q credidit. qm pficient ea q dicta
sūt ei a dno. Nā & hec quoqz p spm didicit elysabz
q angls ad mariā abba ptulisset. q illa mox eugli
zanti credidit. q hec diuina opante clemēcia absq
ulla esset dubietate oplēda. mirz imodū idem
sps eā cū repleuit. psenciū simul. pteritoru & fu
turoz scia istruxit. De psentib naqz se edocta
monstrauit. cū btam mariā mrē dni sui uocans
qz redemptorē humani generis i utero gestaret idicauit
Vn & fructū uētris illius singulariter bndictū eē pfessa

q est. T

R. Fulcite me floribus. stipate me malis. Quia amore langueo
V. Adiuro vos filie ierusalem. si inveneritis dilectum ut annuncietis
ei. Quia. Ad cantica. Beata progenies unde christus est quam gloriosa est virgo
que celi regem genuit. V. Post partum. Evangelium secundum Lucam.

In illo tempore. Exurgens Maria. abiit in montana cum festinatione
in civitatem iuda. et intravit in domum zacharie. et salutavit
elysabeth. et reliqua. Et factum est ut audivit salutacionem ma-
rie elysabeth: exultavit infans in utero eius ~~meo~~ et repleta est spiritu
sancto elysabeth: et exclamavit voce magna et dixit. Benedicta
tu inter mulieres. et benedictus fructus ventris tui. Et unde hoc mihi ut veniat mater
domini mei ad me. Ecce enim ut facta est vox salutacionis tue
in auribus meis. exultavit in gaudio infans in utero meo. et beata
que credidit. quoniam perficientur ea que dicta sunt ei a domino. Et ait
Maria. Magnificat anima mea dominum. et exultavit spiritus meus in deo salutari meo. Omelia
venerabilis Bede presbiteri.

Lectio sancti evangelii quam audivimus
fratres karissimi. et redempcionis nostre semper nobis veneranda primor-
dia predicat. et salutaria semper imitande humilitatis reme-
dia commendat. Nam quia peste superbie attactum genus humanum
perierat. decebat ut medicamentum humilitatis quo sanaretur
prima mox incipientis salutis tempora pretenderent. et quia per temer-
itatem seducte mulieris mors in mundum intraverat. congruum
fuit ut inditium vite redeuntis. mulieres se devote humi-
litatis invicem ac pietatis preveniret obsequiis. R. Ista est
speciosa inter filias ierusalem. sicut vidistis eam plena caritate et
dilectione. In cubilibus et in ortis aromatum. V. Ista est que ascen-
dit de deserto deliciis affluens. In cu. x. Prior nobis beata
dei genitrix ad sublimitatem patrie celestis iter ostendit
humilitatis. non minus religionis quam castitatis exemplo ve-
nerabilis. Sic quidem gloria virginei et incorrupti corporis. qualis sit
vita superne civitatis ad quam suspiramus insinuat. ubi neque
nubent neque nubentur. sed sunt sicut angeli dei in celis. atque vir-
tute mansuetudinis quam ad hanc pertingere debeamus indicat. R. Dum
esset rex in accubitu suo. Nardus mea dedit odorem suum. V.

Pulc̄ sū ⁊ decora filie ierlm · Marc̄ · xi · Nāqȝ sic p̄dec̄c
sā euglij lcone ɔ̄gium⁹ postq̄ angelica visione ⁊ allo
cucōe meruit sublimari · postq̄ se ɔ̄uistādā diuino par
tu didicit · neq̄q̄ se donis celestib⁹ q̄i a se esset extulit ·
s; ut magis magisqȝ donis eēt apta diuīs · ī custodiā
hūilitatis gressū fix̄ mētis · ita euglizāti sibi archanglo
respōdēs · Ecce ancilla dn̄i · f · m · s · u · t · R̄ Quā pulc̄ es
amica mea q̄ pulc̄ es ⁊ decora · ocli tui columbar̄ absq̄
eo q̄ ītrinsec⁹ latet · v̄ Sic vitta coccinea labia tua
⁊ eloqū tuū dulce · Absqȝ · xii · Ut ex hodierna lcione au
diuim⁹ · eand̄ quā anglo exhibuerat hūilitatē · hōib⁹ quoqȝ
curauit exhibere · ⁊ q̄ maioris ē ūtutis · hac etiam
minorib⁹ · Nō eni nesciat ūginē ɔ̄secratā dō · mlierē
dō deditā gdū habere priorē · Nō dubitet matrē
regis etn̄i · iure mat̄ militis eē p̄ferendā · Attamē ipa
memor sc̄pture p̄ceptis · Quāto magn⁹ es hūilia te ī
ōib⁹ · mox ut anglus q̄ loqbat̄ ei ad celestia redijt ·
surgit ac mōtana ascendit · gestansqȝ ī utō dn̄m · ser
uor dī habitacla petit ac reqrit alloqa · R̄ Felix
nāqȝ es · l · a · Visitacio ē hodie sc̄e marie ūginis cui⁹
vita īclita cūctas illustrāt ecclās · bn̄ Visitacōēz hodi
ernā p̄cue ūgis genitcis dī marie solemnit̄ celebrm⁹
q̄ ut aurora fulgēs p̄cessit · all'a · p̄ · an · Cū iocūditate
visitacōēz bte marie celebrem⁹ · ut ipa p̄ nob' ītcedat
ad dn̄m ihm xp̄m · iij · a · Btā es maria q̄ credidisti · p̄ficia
ent' ī te q̄ dc̄a st̄ t' all'a · vj · a · Corde ⁊ aīo xpo canam
glā ī hac sac̄ solēpnitate p̄celse genitcis dī marie ·
Surge p̄pa aīca mea · columba mea formosa · cap ·
mea ⁊ ueni · iā eni yemps tūsijt ybr' abijt ⁊ reces
sit · flores apparuert ī tra nra · tp̄s putacōis aduenit ·
Ōnīs de mīcors d̄s ꝗ̄ · n · p̄ · ut q̄ sc̄e dī genitcis uisi · Col ·
tacionē celebram⁹ ⁊ c̄ · ix · a · Btā me dicēt ōs gē · q̄
ancillā hūilē respex̄ dō · cap · Surge p̄pa amica mea

sic nota m

ſpecioſa mea ⁊ ueni. columba mea i foraminib⁹ petre ⁊ i ca
uerna macerie. oſtende m̄ faciē tuā. ſonet uox tua i aurib⁹
meis. uox eni tua dulcis ⁊ facies tua decora. Coll. Concede
nos famulos t. Ad vs. Ecce tu pulcra. Ad m̄. Tota pulcra. ut ſupra i
feſto aſſumpcionis. Per oct. ꝓuantis di. i pmo n. a. Fons
ortor. a. Veniat dilco. a. Veni ī ortū meū. Que ē iſta. R. Viſi
tacio tua di genitrix ugo. v. Gaudiū anni. viii. m. In ſedo n.
cap. Ecce ia uenit. evl. v q̄ uginale. ſup. i ei aſſumpcione.
In r. a. Viſitacio ē h. cap. Magnū pietatis. Sup. ē ema
ut i die. Sabb. i fin oct. ad m̄. a. Viſitacio. Dnico die i
l. cap. Signū magnū apparuit i celo mulier amicta
ſole ⁊ luna ſub pedib⁹ ei⁹. ⁊ i capite ei⁹ corona ſtellar̄ duo
decī. Ad lo. ⁊ ad diurnas. a. Alla. Ad vs. Vgo p. ema ō. ut i die.

Incipit hyſtoria de ſcā Anna mat. Marie vgīs. In p.
vs. am. an.

Gaude celū. ⁊ exultet tra. ad ꝓclara bte
Anne ſolemnia. q̄ nob̄ ꝓpit mariā mūdi dn̄am
reginā celi matrē regis etni. Que mat. aue filia. ꝓ
uos reis gra ſaluatoris ꝯferat ⁊ iuſtis apiat parady
ſi ianua. v. Diffuſa. Coll. Deus q̄ hodiernū diē bte
Anne natalicio uenabilē feciſti. ꝯcede ꝓpici⁹ ut nos
q̄ eā genitricē tue matris ꝯfitem̄ ⁊ fatem̄. ipi⁹ apud te
intercessionib⁹ adiuuem. Qui viuis ⁊ r. Ymn⁹ ad completo.

post eugl. ⁊ u. ⁊ m. ⁊ ij. us.

Lucis huius feſta colat plebs honeſta. dm̄ celi dig
nis ꝯfrequentās ymnis. Mat mat xpi ex hoc mū
do triſti. migrans fide bona ſumit vite dona. Annā
ſic expſſe fudit radix yeſſe. ut ſit mat matris na
ti di pris. Ex hac carnis planta ſurgit ugo ſcā. ex hoc
fluit fonte lapis celo mōte. Celo iā ſublata mulier
bta. ſuo nos pcatu purget a reatu. Trino laus ⁊
uni deo ſit annum. ī q̄ viuit Anna ſimul cū maria. A.
In honore ſcē Anne matris dulcis marie. Inuitato.

In pmis veſpis col. Deus q̄ bte anne tantam grām donare dignat⁹
es. ut beatiſſimā mariā matrē tuā in ſuo utero glioſo portare mereretur:
da nob̄ quis p intercesſionē mris ⁊ filie tue ꝓpiciacionis habūdanciā: ut quar
memoriā pio amore ꝯplectimur: eaꝝ meritis ⁊ ꝓcib⁹ ad celeſtem iehr̄m puenire
mereamur. Qui uiuis.